

Олена ОСКОМА

доцент кафедри аналітичної
економіки та менеджменту,
кандидат економічних наук, доцент

Лідія ДЖАНУМОВА

студентка ННІ права та інноваційної
освіти Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

МЕХАНІЗМ ОЦІНКИ ПЕРСПЕКТИВНОГО РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

У сучасному світі ускладняється розвиток сфери безпеки на ринку праці, існує низка як внутрішніх, так і зовнішніх загроз, які зупиняють роботу підприємства. Стосовно фінансів негативний вплив на аналітичну та практичну частину має значущий ризик. Та, загалом, безпека підприємства залежить від стабільності на ринку робочої сили, якості товару, продукту.

На підприємстві потрібно дотримуватись норм захисту суб'єктів та їх інтересів щодо постачання. Рівні економічної безпеки поділені на такі ланки: мати на своєму виробництві достатньо товарів на випадок нестачі; вміти розвивати на різних рівнях стійкості підприємство; планувати всі можливі виходи з негативних ситуацій, щоб врегулювати внутрішні та зовнішні загрози підприємства.

Забезпечення економічної безпеки підприємства вимагає прийняття ефективних рішень, пов'язаних із виявленням, обліком і знаходженням способів запобігання виявлених загроз. Одні загрози можна передбачити, інші виникають раптово. Загрози, які виникають у певних умовах, відомі із досвіду попередньої економічної діяльності, можна передбачити. Загрози, які виникли спонтанно через стихійні явища, передбачити неможливо, але необхідно фінансово враховувати можливість їх виникнення.

Важливим етапом забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є управління ризиками на підприємстві, що являє собою досить складний процес. Основною завданням цього є зважене визначення джерел тих видів ризику, які у разі реалізації призводять до виникнення загроз стабільному й ефективному розвитку підприємства.

У кризові періоди розвитку найбільшу небезпеку для підприємства становить руйнування його потенціалу (виробничого, технологічного, науково-технічного й кадрового), як головного фактору життєдіяльності підприємства, його можливостей. При цьому умови господарювання такі, що не забезпечують здатність до потенційного зростання. Відповідно здобувати ресурси для діяльності можна тільки виходячи з результатів власної діяльності (точніше – амортизаційних відрахувань і прибутків), а також за рахунок позикових коштів [1, с. 14-16].

Для підтримки високого рівня захищеності економічних інтересів підприємства необхідно проводити перевірку персоналу, який має доступ до службової інформації і становить загрозу для безпеки. У межах забезпечення високого рівня економічної безпеки підприємства необхідно всебічно проводити перевірку контрагентів.

Причинами, які можуть стати підставами для відмови від підписання договору, які знижують надійність контрагента, є:

- 1) відсутність у підприємства власного приміщення (підприємство орендує приміщення, причому нещодавно);
- 2) відсутність працівників у штаті – є лише керівники;
- 3) відсутність руху грошових коштів на рахунок;
- 4) обслуговування підприємства в ненадійному банку;
- 5) несвочасні розрахунки підприємства з бюджетом, банками, недотримання строків постачання та повернення кредитів тощо;
- 6) розбіжність юридичної адреси підприємства та фактичного місцезнаходження;
- 7) негативна інформація про керівника підприємства.

Слід уважно проаналізувати установчі та інші документи контрагента, бажано також здійснити їх експертизу – насамперед для встановлення їх дійсності й відсутності ознак підробки. Крім проведення доскональних перевірок контрагентів, необхідно також здійснювати контроль над працівниками, які є джерелом розголошення або інших

неправомірних дій та які мають доступ до комерційної (у тому числі конфіденційної) інформації. Такими потенційно можуть бути працівники бухгалтерії, касири, особи, які мають право розпоряджатися печатками, бланками, працівники комп'ютерних підрозділів. Необхідно перевіряти не лише збереження працівниками комерційної таємниці, але також їхнє ставлення до своїх службових обов'язків, акуратність в обігу з документами, відсутність зайвого інтересу до інших підрозділів [2, с. 14-19].

Ознаками працівників, що розголошують конфіденційну інформацію, займаються розкраданням або здійснюють інші неправомірні дії, які загрожують економічному становищу підприємства, є:

- 1) невиправданий активний інтерес до конфіденційної інформації, діяльності інших підрозділів;
- 2) зміна поведінки працівника у спілкуванні із колегами, у розмовах, поява непевності;
- 3) різке збільшення витраток працівника, придбання дорогих товарів, нерухомості тощо.

Отже, з метою удосконалення механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства з урахуванням інтересів власників запропоновано такі напрями вдосконалення.

1. В межах сфер реалізуються такі функції механізму: аналіз стану за критеріями неплатоспроможності підприємства, аналіз кредиторської заборгованості підприємства, аналіз динаміки показників фінансової стійкості та ефективності виробництва, експрес-діагностика стану підприємства, аналіз фінансової стійкості та ефективності виробництва, його ліквідності, аналіз ліквідності балансу, результуючий аналіз та експертна діагностика стану підприємства, вертикальний та горизонтальний аналіз балансу підприємства, аналіз грошового потоку підприємства.

2. У поєднанні всіх сфер можливо отримати найвищий рівень економічної безпеки підприємства, що є предметом синхронізації механізму її формування та функціональних складових. Синхронізацію можна розглядати як процес забезпечення відповідності дій механізму та реакції з боку економічної безпеки щодо отримання очікуваного результату.

3. Для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства необхідно створити надійну систему, в якій запропоновано відображати основні стратегічні напрями діяльності підприємства для досягнення поставлених цілей із мінімально можливими збитками та чітко прописаною схемою зменшення ризикових ситуацій.

Таким чином, виявлено необхідність постійного моніторингу загроз економічній безпеці підприємства, який є постійною діагностикою його стану за системою показників, які враховують специфічні галузеві особливості і мають для нього важливе стратегічне значення з метою запобігання внутрішнім і зовнішнім загрозам економічній безпеці та вжиття необхідних заходів захисту і протидії.

1. Барановський О. Визначення показників економічної безпеки. *Економіка, фінанси, право*. 2019. № 8. С. 14-16.

2. Бондарчук Н., Міхійченко Д. Управління економічною безпекою з урахуванням потреб власників. *Підприємництво та інновації*. 2020. №(14). С. 14-19.

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

завідувач кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук

НЕДОЛІКИ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Тема національної безпеки в Україні є першочерговою у будь-якій вітчизняній галузі, адже багаторічна загроза повторного вторгнення перестала бути такою 24 лютого, коли російська федерація здійснила напад на суверенну територію України. На сучасному етапі складно описувати наявні проблеми, адже перед обличчям загрози Збройні Сили України та загалом усі органи державної влади мобілізувалися і роблять все в їхніх силах з метою